

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 czerwca 2016 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie w sprawie VIII GC 851/15 zasądził od pozwanego A. B. na rzecz powoda

(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. B. kwotę 1.739,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi szczegółowo określonymi w wyroku oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy wskazał, że p ozwany prowadził działalność gospodarczą od dnia 2 maja 2014 r. do dnia 30 grudnia 2014 r pod firmą (...) m.in. w T. oraz Zakopanym. Kończąc działalność pozwany sprzedał znaczną część posiadanych stanów magazynowych J. T., która zdecydowała się prowadzić działalność pod firmą Grupa Handlowa (...) J. T. była wcześniej zatrudniona przez pozwanego do prowadzenia punktu w Zakopanym i ustanowiona w dniu 22 lipca 2014r. jego pełnomocnikiem do przedstawiania ofert handlowych, zawierania umów handlowych oraz wystawiania faktur VAT. Pełnomocnictwo to zostało wypowiedziane już po zakończeniu działalności przedsiębiorstwa, tj. na początku 2015 r. Do tego czasu nie było ono zmieniane. Pomimo posiadanego pełnomocnictwa J. T. nie podejmowała samodzielnych decyzji co do zawieranych umów, zawsze konsultowała się z pozwanym lub z T. G., który był przedstawicielem handlowym pozwanego. J. T. nie miała dostępu do rachunku bankowego pozwanego, zdarzały się natomiast sytuacje, iż realizując polecenia pozwanego, płaciła klientom należności gotówką lub przekazem. W maju 2015 roku pozwany wytoczył powództwo przeciwko J. T. o ustalenie nieważności oświadczenia woli w postaci pełnomocnictwa z dnia 22 lipca 2014 roku. Wskazując, iż udzielił pełnomocnictwa jedynie do zawierania umów, a nie do ich realizacji i rozliczania, zaś J. T. przyjmując pieniądze od kontrahentów przekroczyła zakres umocowania. Podał także, iż pełnomocnictwo zostało wypowiedziane w dniu 2 lutego 2015 roku.

Strony współpracowały od września do listopada 2014 r. W tym czasie powód wystawił 11 faktur VAT. W ramach współpracy gospodarczej powód i pozwany zawierali umowy sprzedaży artykułów z zakresu technik zamocowań oraz chemii przemysłowej. Pracownik powoda kontaktował się z J. T., działającą jako pełnomocnik pozwanego. Towar został dostarczony przez firmę kurierską do Z. zgodnie z ustaleniami między stronami i odbierany bez zastrzeżeń. W okresie współpracy powód wystawił m.in. następujące faktury VAT:

- nr (...) z dnia 6 listopada 2014 r. na kwotę 712,11 zł, płatną do dnia 27 listopada 2014 r., - nr (...) z dnia 10 listopada 2014 r. na kwotę 729,22 zł, płatną do dnia 1 grudnia 2014 r., - nr (...) z dnia 12 listopada 2014 r. na kwotę 355,16 zł, płatną do dnia 3 grudnia 2014 r., którymi powód obciążył pozwanego. Faktury zostały przyjęte i zaksięgowane przez pozwanego. Na poczet powyższych należności (tj. faktury VAT nr (...)) powód zaliczył nadpłatę kwoty 57,27 zł, jaka powstała po korekcie z faktury nr (...). Pozostała należność nie została zapłacona.

Sąd Rejonowy wskazał, że wobec podniesionych przez pozwanego zarzutów istota niniejszego sporu sprowadzała się do ustalenia, czy doszło do zawarcia pomiędzy stronami umowy sprzedaży. W konsekwencji zaś czy powodowi przysługuje roszczenie dochodzonej pozwem.

Analiza zebranego materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie wykazała, iż doszło do skutecznego zawarcia przedmiotowych umów.

Bez wątplenia do akt nie zostało złożone pisemne pełnomocnictwo dla J. T.. Z zeznań J. T. wynika, iż obejmowało ono m.in. realizowanie zamówień i zawieranie umów w imieniu pozwanego. Fakt udzielenia pełnomocnictwa do działania w imieniu pozwanego, w tym zawierania umów potwierdza w swoich zeznaniach sam pozwany (k. 150). Bezspornym jest iż pełnomocnictwo to zostało udzielone w lipcu 2014 roku. Z zeznań J. T. wynika, iż do końca prowadzenia działalności przez pozwanego (grudzień 2014 roku) pełnomocnictwo nie zostało odwołane, a pozwany uczynił to dopiero na początku 2015 roku. Sąd zeznaniom tym dał wiarę. Potwierdza je bowiem w sposób pośredni sam pozwany wskazując w treści złożonego przez siebie pozwu do Sądu Rejonowego w Żywcu, iż wypowiedzenie nastąpiło w dniu 2 lutego 2015 roku. Odmienne zeznania pozwanego w tym zakresie nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd I instancji wskazał, że nie bez znaczenia dla oceny zeznań pozwanego pozostaje jego postawa. Praktycznie przez cały czas trwania procesu pozwany zaprzeczał jakimkolwiek twierdzeniom powoda, pomimo, iż zgodnie z art. 3 k.p.c. strony zobowiązane są dawać wyjaśnienia zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Pozwany w sprzeciwie zaprzecza, aby kiedykolwiek otrzymał towar, bądź zawierał umowy z powodem, zaś J. T. działała z przekroczeniem udzielonego jej pełnomocnictwa. W pozwie złożonym w Sądzie Rejonowym w Żywcu wskazuje, iż udzielił pełnomocnictwa jedynie do zawierania umów, a nie do ich realizacji i rozliczania, a także, iż pełnomocnictwo zostało wypowiedziane w dniu 2 lutego 2015 roku. Z kolei w trakcie zeznań składanych w niniejszej sprawie przyznaje fakt udzielenia pełnomocnictwa do działania w swoim imieniu w tym do składania zamówień na potrzeby oddziału w Z., otrzymania towaru i zaksięgowania faktur stwierdzając jednocześnie, iż pełnomocnictwo zostało wypowiedziane w listopadzie – grudniu 2014 roku. Powyższe świadczy, iż pozwany ma tendencję mijania się z prawdą i przedstawiania określonych faktów w różny sposób w zależności od aktualnych potrzeb. W konsekwencji tą część jego zeznań wskazującą o wypowiedzeniu pełnomocnictwa pod koniec 2014 roku uznać należało za niewiarygodną i jako taką nie mogącą mieć wpływu na rozstrzygnięcie.

Ponadto po otrzymaniu faktur pozwany zaksięgował je i dokonał stosownych odliczeń podatkowych. W efekcie czego przyjąć należało, iż w dacie zawierania przedmiotowych umów (6, 10, 12 listopada 2014 roku) J. T. była uprawniona do zawierania umów w imieniu pozwanego, tym samym przedmiotowe umowy są w pełni skuteczne.

Reasumując pozwany wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c. nie wykazał, aby J. T. działała z przekroczeniem zakresu udzielonego pełnomocnictwa.

Mając zatem powyższe na uwadze Sąd Rejonowy uznał roszczenie powoda za zasadne.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany zarzucając Sądowi Rejonowemu:

- naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść zapadłego w sprawie orzeczenia tj. w szczególności;
- art. 177 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, co miało bezpośredni wpływ na wydanie niekorzystnego dla niego rozstrzygnięcia, poprzez które pozwany został zobowiązany do zapłaty na podstawie wadliwie zawartej umowy sprzedaży;
- 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w sprawie, na skutek czego Sąd I instancji w wydanym rozstrzygnięciu przyjął jaką ustaloną okoliczność zamówienia towaru oraz jego odebrania przez powoda, a co za tym idzie zawarcia umowy z powodem;
- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie zawarcie w uzasadnieniu wyroku wszystkich dowodów, na których Sąd I instancji się oparł oraz przyczyn, dla których niektórym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, co uniemożliwiło pozwanemu należyte odniesienie do wyroku i obronę jego praw;
- naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, tj. w szczególności art. 535 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie co doprowadziło do ustalenia przez Sąd, iż zawarł ważną umowę sprzedaży z powodem.

W konkluzji skarżący wniósł o oddalenie powództwa lub o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od pozwanego na jej rzecz.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie jest zasadna i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Nie ma podstaw do tego by zakwestionować przeprowadzoną przez Sąd I instancji ocenę dowodów, bowiem nie można zarzucić temu Sądowi tego, iż ocena ta jest dowolna i przekracza granicę swobodnej oceny dowodów.

Należało podkreślić, iż sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału zachodzi wówczas, gdy powstaje dysharmonia pomiędzy dowodami zgromadzonymi w sprawie a konkluzją, do jakiej doszedł sąd na podstawie materiału dowodowego i obejmuje także wszystkie wypadki wadliwości wynikające z naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., a więc także błędy popełnione przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego. (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 lipca 2008r., I ACa 432/08, LEX nr 499208).

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy starannie przeprowadził postępowanie dowodowe i dokonał prawidłowej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, zaś zarzuty apelującego mają jedynie charakter polemiczny w stosunku do ustaleń Sądu I instancji i stanowią kontynuację stanowiska pozwanego prezentowanego w trakcie postępowania przed Sądem I instancji.

Przechodząc do oceny zarzutów, to nie zasługuje na uwzględnienie zarzut pozwanego dotyczący naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.. Stosownie do treści powołanego przepisu Sąd może zawiesić postępowanie jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Przepis ten reguluje fakultatywne zawieszenie postępowania, które następuje na skutek decyzji sądu podejmowanej z urzędu, przy czym do sądu należy ocena celowości tego zawieszenia. W doktrynie wyrażony został pogląd, że z prejudykalnością mamy do czynienia wtedy, gdy wynik postępowania cywilnego zależy od wyniku innego postępowania (cywilnego, karnego lub administracyjnego), gdyż przedmiot postępowania prejudykalnego stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sąd I instancji, że w przedmiotowej sprawie wynik sprawy prowadzonej w Ż. nie miałby wpływu na rozstrzygnięcie. Ze zgromadzonego bowiem w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynikało, że J. T. działała w oparciu o udzielne jej pełnomocnictwo. Ponadto jak wskazał Sąd Rejonowy, nawet gdyby J. T. przekroczyła zakres pełnomocnictwa, bądź działała bez niego, to pozwany potwierdził skuteczność zawartych przez nią przedmiotowych umów. Skarżący obecnie podnosi, że zaksięgowania faktur oraz odebranie towaru pozostawało całkowicie poza jego wiedzą, zatem nie mógł on potwierdzić faktu zawarcia umów. Takiej argumentacji nie sposób uwzględnić. Pozwany zakładając działalność gospodarczą, bez względu czy za namową osób trzecich czy wyłącznie na własny rachunek, musiał zdawać sobie sprawę z ciężącym na nim jako na przedsiębiorcy obowiązków. Należyta staranność dłużnika określana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej przez niego działalności gospodarczej uzasadnia zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje także znajomość obowiązującego prawa oraz następstw z niego wynikających w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 marca 2006r., sygn.akt: I ACa 1018/05, LEX nr 186161). Tymczasem pozwany wskazuje, że nie miał on pojęcia o działaniach własnych pracowników i tak naprawdę to nie on prowadził działalność, która była sygnowana jego imieniem i nazwiskiem. Przeczą temu zeznania świadka J. T., jak i samego pozwanego, który na terminie rozprawy w dniu 28 stycznia 2016r. oświadczył, że faktury zostały zaksięgowane. Tym samym pozwany potwierdził, że zamówiony przez J. T. towar otrzymał i zaksięgował faktury, co potwierdza okoliczność, że doszło do zawarcia umów sprzedaży pomiędzy powodem a pozwanym. Obecne skarżący nie może się zaslaniać tym, że nie wiedział o zamówieniu towaru, nigdy go nie odebrał. Wszystkie bowiem działania, w tym osób trzecich, były podejmowane na rachunek pozwanego. Pozwany miał natomiast możliwość kontrolowania zakupów w swojej firmie, odesłania faktur, czy wniesienia o ich korektę. Tymczasem pozwany takich czynności nie dokonał. Powyższego nie może usprawiedliwiać brak doświadczenia i niezajomość przepisów prawa. Zatem podniesione w tym zakresie zarzuty pozwanego dotyczące naruszenia art. 535 k.c. i art. 233 § 1 k.p.c. nie mogą zostać uwzględnione.

Nie ma również podstaw do uwzględnienia zarzutu dotyczącego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 328 § 2 k.p.c, bowiem zarzut naruszenia tego przepisu powinien być uznany za uzasadniony jedynie w przypadkach wyjątkowych, kiedy treść uzasadnienia całkowicie uniemożliwia sądowi drugiej instancji dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 stycznia 2016r., sygn. akt V ACa 481/15, LEX nr 1993042). W niniejszej sprawie uzasadnienie Sądu I instancji zostało sporządzone zgodnie z wymogami w/w przepisu, co umożliwiło Sądowi Odwoławczemu kontrolę instancyjną.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji i ją oddalił na mocy art. 385 k.p.c.